

GARNBOM, m. 2. (fabr.) Bom på en klädesväfstol, hvarpå garnet är uppwindat.

GARNERA, v. a. 1. (fr. *Garnir*) 1) Kanta, besätta, pryda (kläder) med band, sleifer, spetsar, bårder, o. d. — 2) Till prydnad lägga något på kanten af fat o. s. v., omkring mat eller äfven ofvanpå densamma. — 3) Infatta (dosor, fickur, ringar, bröstnålar o. d. med juveler, o. s. v.). — 4) (skepp.) Bekläda inre sidan af ett fartygs timmer med plankor. — *Garnerande*, n. 4.

GARNERING, f. 2. 1) Förfarandet, arbetet, då man garnerar (i alla bem.). — 2) Det, hvarmed något blifvit garneradt; infattning; kantning, bräm, (skepp.) plankbeklädnad, på inre sidan af ett fartygs timmer; äfv. bräder eller bastmattor, som läggas öfver den förut planerade barlasten, för att hindra fuktighet att skada lasten. — *Ss.* (för bem. 2.) (skepp.) *G-splanka*.

GARNFISKE, n. 4. Fiske med nät.

GARNING, f. 2. Förfarandet, då man garar koppar.

GARNISON, --són, m. 3. (fr.) Besättning i fästning eller stad. *Lägga en g. i en fästning. Lägga i g.*, göra tjänst i garnison. — *Ss. G-s-församling, -skyrka, -spredikant ell. -sprest, -sregemente, -ssjukhus, -sskola, -sstad, -stjenst.*

GARNITUR, --tyl'r, n. 3. o. 3. (fr. *Garniture*) Fullständig samling eller sats af vissa saker, som höra tillsammans.

GARNSILL, f. 2. Sill. fångad i garn (nät).

GARNTRÅD, m. 2. Se *Garnände*, 2.

GARNÄNDE, m. 2. pl. — *ändar*. 1) Ände af garn (en garnhårfva o. s. v.). — 2) Helt kort stycke garn.

GARSJUDNING, f. 2. (tekn.) Renkokning (t. ex. af lut).

GARUGN, garung'n, m. 2. Ugn, hvari koppar garas.

GAS, m. 3. I. (kem., fr. *Gaz*) I luftform förvandladt flytande ämne, så fint, att det är omärkligt för synen. Luftart. Jfr. *Ånga*. Bildar en mängd sammansättningar, såsom: Syr-, Qväf-, Kolsyregas, m. fl. — *Ss. G-art.*

GAS, m. 3. II. (fr. *Gaze*) Florsduk. — Har sitt namn af staden Gaza i Syrien. Skrifves äfven *Gaz*.

GASARTAD, a. 2. (kem.) Som har egenskap af gas (I).

GASELL, se *Gazell*.

GASFORMIG, a. 2. (kem.) Luftformig.

GASHALTIG, a. 2. (kem.) Som håller gas (I).

GASHÅLLARE, m. 3. (fys.) Instrument till gasers upptagande och förvaring.

GASLJUS, n. 3. Ljus, som underhålles af brinnande gas (slymmerhet stenkolsgas).

GASLYSNING, f. 2. Belysning med gas (I), t. ex. gatornas i en stad, rummens i en större byggnad, o. s. v.

GASOMETER, gasamét'r, m. 2. pl. — *metrar*. 1) (egentl.) Instrument att mäta gasers volym. — 2) Se *Gashållare*.

GASRESERVOIR, gasreserrvåar, m. 3. Se *Gashållare*.

GASS, m. sing. Örtslägtet *Orobus*.

GASS, n. sing. (pop. o. fam.) 1) Stark värming vid eld. — 2) (fig.) Se *Stryk*.

GASSA, v. a. 1. (pop. o. fam.) 1) Starkt uppvärma (i solen eller vid eld). *G. sin lala lekamen i solen, för eldbrasan.* — *Syn.* Se *Värma*. — 2) (fig.) *G. ell. g. på*, gifva stryk. — *G. sig*, v. r. Med välbehag utsätta sig för

hettan af solen eller brinnande eld. *G. sig i solen, vid eldbrasan.* — *Gassande*, n. 4.

GAST, m. 2. 1) a) (ursprungl.) Ande, spöke. (Beslägtadt med det tyska *Geist* och det engelska *Ghost*). *G-ar skola der springa* (Esa. 13, 24). — b) (enligt allmogens vidskepliga föreställning) Benämning på vålnader af mördade, odöpta barn, hvilka tros nattetid upphäfva klagorop ifrån kärr och andra öde trakter (egentligen låtet af någon fågel af ufslägtet). *Skrika som en g.* — 2) (fig.) Stojande människa, bullerbas; äfv. nattsvärmare. — 3) (t. *Gast*) Sjöman, som har någon särskilt förrättning ombord och uteslutande är dertill inddelad, bestämd. Deraf sammansättningarne *Sjögast, Märs-, Backs-, Styrbordsgast, m. fl.* (utom det förstnämnda, mest nyttjade i plur.).

GASTA, v. n. 1. (pop. o. fam.) 1) Skrika öfverljudd. — 2) Gå uppe om nätterna som ett spöke, gå och spöka. — *Gastande*, n. 4.

GASTERALGI, --allschi, f. 3. (med.) Magvärk.

GASTKRAMA, v. a. 1. 1) Brukas egentligen endast i passiv, om personer, som tros hafva blifvit kramade af ett spöke, då efter nattsöm en gul fläck befinnes någonstädes på deras kropp, liknande märket efter en kramning. *Han har blifvit g-d.* — 2) (fig. fam.) Plåga, qvälja. — *Syn. Se Plåga.* — *Gastkramande*, n. 4. o. *Gastkramning*, f. 2.

GASTRANSPORTÖR, gastranspårtrötör, m. 3. (fys.) Instrument, som begagnas att flytta gaser ur ett kärl i ett annat. — [porteur.]

GASTRERA, v. a. 1. (tekn.) *G. band*, förse dem genom pressning med figurer. — *Gastre-ring*, f. 2.

GASTRISK, a. 2. (af grek. *Gastär*, mage) Som angår, tillhör underlifvet eller magen. *G-t system*, samteliga de kroppens delar, som göra matsmältningen möjlig. *G. sjukdom*, sådan, i hvilken matsmältningen är störd. *G. feber*, ett slags farlig febersjukdom, med besk smak, häftig hufvudvärk, och uppdrifvet, spändt, stundom ömt underlif, knip och buller i magen samt förstoppning.

GASTRONOM, gasstrånåm, m. 3. (gr.) Grundlig kännare af den finare matlagningen, läckermun.

GASTSKRI, n. 4. Klagande rop af en gast (bem. 1, b).

GASUPPLYSNING, f. 2. Upplysning med brännbar gas.

GASVÄNNA, f. 1. (fys.) Det kärl, hvari man vid försök med gas har det vatten eller qvicksilfver, hvaröfver gasen skall uppfångas.

GATA, f. 1. (af gamla ordet *Ga*, gå) I allmänhet: Väg, på ömse sidor omgifven af tätt stående, likartade föremål. 1) Väg emellan hus, murar (i stad, by). *Stenlagd g. Gå ut på g-n. Stryka omkring g-orna. Kasta, köra ut på g-n, köra ut någon.* (Talesätt) *Gammal som g-n*, mycket gammal. *Gå sin egen g.*, vid sina handlingar ej bry sig om någon annans råd, ingifvelser eller omdömen. (Fig.) *Slå i g-n*, slå omkull, i backen. — Ingår i åtskilliga sammansättningar, såsom: Stads-, By-, Sten-, Jordgata, m. fl. — 2) Väg emellan tältrader i ett läger, gärdsgårdar, raderna af manskap (t. ex. vid gatlopp). — Har sammansättningen *Tältgata*. — 3) Upphuggen, lång och smal öppning i skog, liknande en väg eller gata (vid landmätning, till betecknande af ägoskilnad, gräns, eller för utsigts erhållande t. ex. ifrån en herrgård, genom en skog, till någon aflägsen vacker synpunkt). *Upphugga en g. i skogen.*